

Vroege TBV-beelden tulp: vro ege selectie loont

• EINDREDACTIE : PETER KNIPPELS, BLOEMBOLLENKEURINGSDIENST
• FOTO'S : BLOEMBOLLENKEURINGSDIENST

Om TBV in tulpen op een goede en afdoende manier te beheersen, wordt vanaf opkomst geselecteerd op TBV. Er is geen moment aan te geven wanneer gestart wordt met selecteren. Dit hangt af van de cultivar, maar ook van weer en grondslag. Het is dus verstandig om vanaf opkomst om de dag te kijken of beelden al zichtbaar worden.

Bij een gewashoogte van 8-10 cm, als meestal alleen het eerste blad is te zien, is het meest bekende TBV-beeld een roodverkleuring aan de buitenzijde van het blad. Let op, bij vele cultivars is het eerste blad na opkomst bijna egaal rood, met soms een rode bladrand (onder andere 'Gander' en mutanten).

'Gander'

TBV geeft een rood gevlekt beeld. Bij veel cultivars blijven virusplanten langer rood gevlekt, het rood trekt dus niet weg. Ook kan het tweede blad rood gevlekt zijn. Daarnaast ogen de TBV-planten 'geknepen' en zijn de bladeren koker- of sigaarvormig. Start met naloopen in de middenmaten. Hierin zijn TBV-beelden het beste te onderscheiden. Loop hierna de grove en fijne maten na. Loop bij aantreffen van beelden de gehele partij na. Ga hierbij tweemaal door een pad: eenmaal heen en eenmaal terug.

De ervaring leert dat goede selecteurs per ronde zo'n 70% van de aangetaste planten zien.

In de praktijk van de BKD blijkt dat vroeg, maar ook laat, het in de ELISA-toets aangetroffen TBV-percentages in één ronde niet wordt aangetroffen. De mate van aantreffen per groeistadium verschilt ook tussen de cultivars. De percentages die later in het seizoen worden aangetroffen moeten worden opgeteld bij de vroege vondsten om een beeld te krijgen van de mate van TBV-besmetting van een partij.

NALOOPTIPS

Bij veel cultivars kan men in het vroege seizoen goed op virusbeelden selecteren. Omdat dit voorjaar de groei laat op gang komt is de periode kort waarin de vroege symptomen zichtbaar zullen zijn. Het is raadzaam een aantal criteria te hanteren bij het bepalen welke partij het eerst dient te worden geselecteerd. Een aantal punten die gehanteerd kunnen worden zijn:

- wanneer zijn de virusbeelden in de cultivar zichtbaar? Veel vroege beelden en beperkte symptomen tijdens de bloei, of alleen beelden tijdens de bloei en na de bloei, of zelfs goede beelden gedurende het hele seizoen. Op de BKD website www.bloembollenkeuringsdienst.nl is meer informatie te vinden over symptomen per cultivar;
- wat is het uitgangsperscentage TBV van de partij? Is het zinvol om bij een te hoog uitgangsperscentage nog te selecteren of kan de tijd en aandacht beter worden besteed aan goede partijen;
- betreft het een afbouwpartij?

• hoe is de situatie op het perceel? Is de partij een besmettingsbron voor gezonde partijen of zijn de andere partijen op het perceel een besmettingsbron voor een gezonde partij. Om goed om te kunnen gaan met deze punten is het raadzaam de partijen vroeg te laten bemonsteren, zodat de uitslagen voor het planten bekend zijn. De BKD biedt deze mogelijkheid. Zo kan een goed teeltplan worden opgesteld, zonder in het voorjaar voor veraspingen te komen staan. Tevens kan de teler op deze manier de zieke partijen bij elkaar planten zodat deze geen besmettingsbron meer zijn voor de andere partijen. Het immers al vaak gebleken dat de grootste besmetting nog altijd vanuit de eigen kraam plaatsvindt.

Ook bij 'Rococo' komen vroege virusbeelden voor

Cultivars met vroege beelden

'Abra' en de mutanten 'Geanka' en 'Pako' Deze zijn gevoelig voor TBV. Abra heeft een donker gewas bij opkomst. TBV geeft dan donker rode banen die onderbroken zijn. Ook later in de bloei duidelijke beelden.

'Judith Leyster' Is niet erg TBV-gevoelig. Bij opkomst een rood-groen gewas. TBV geeft donkerrode banen op het blad. In de bloei is TBV goed te zien door witte vlammen in het roze van de bloem. Deze beelden gelden ook voor 'Pays Bas' en 'Hans Dijkstal'.

'White Heaven' Planten komen bleek op met rode bladbasis. De zieke plant heeft een rode bladrand en rode onderbroken banen. De plant staat iets geknepen. Het beeld vervaagt snel, is dus kort zichtbaar.

'Queen of Night', 'Black Hero' Beide geven bij opkomst een donker gewas. TBV-planten komen geknepen op en zijn iets gevlamd. De stand is sigaarvormig. In de bloei is TBV niet te zien.

'White Dream' is een ander voorbeeld van een cultivar met een vroeg virusbeeld.

'Agrass Gold' Bij opkomst blijft de virusplant iets achter in groei en spreidt later. Deze is daardoor wat geknepen en verfrommeld. De plant heeft rode banen op het eerste en tweede blad. Bij ernstiger door TBV aangetaste planten zijn ook lichte en donkergroene banen te zien.

'Strong Gold' De TBV-planten staan bij opkomst gesloten koker- of sigaarvormig. Voorts zijn op het buitenste blad rode banen te zien. TBV geeft in de bloei eivormige bloemen en bij

een zwaardere aantasting een rode bos op de bloemdekbladeren.

'Spring Green' Na opkomst heeft een virusplant rode banen en staat de plant geknepen. In bloemen die goed rijp zijn geeft TBV gele vlekken in het wit.

'Antartica' Bij opkomst geeft TBV op het buitenste blad een rood verkleuring. In de bloem is TBV goed te zien door meer bolle bloemen en een roze vlam.